

BÁCSMEGYEIEI FÜGGETLENSÉG

A BÁCS-BODROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ÁR: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. — Néptanítók részére: Egész évre 8 kor., félévre 4 kor. — Egyes szám ára 10 fillér.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

Felelős szerkesztő:
Dr. JOVÁNOVITS JÓZSEF.
Laptulajdonos a „Zombori Függetlenségi Párt.”

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz. hová a lapot illető közlemények és az előfizetések küldendők. — Keziratokat a szerkesztőség nem ad vissza.
Szerkesztőség és kiadóhivatal telefonszáma: 76.

A patriárkaválasztás.

Zombor, augusztus 8.

A karlócai kongresszuson Zmejanovics Gábor verseci püspököt választották meg szótöbbséggel patriárkává. Híre jár azonban, hogy ezt a választást a korona kegyuri jogainál fogva nem fogja megerősíteni és ekként a kongresszusnak új választásra kell összeülni.

Szegezzük le ennek a választásnak, a megválasztott személye körül a korona, a felelős kormány és az egyházi zsinat között keletkezett elentétnek az előzményeit, historikumát.

A magyar szent korona országában élő szerbek ez idő szerint politikailag két pártra oszlanak meg. Az egyik a szerb radikálisok, a másik az önálló szerbek csoportja. Az első, a radikális párt, a magyar koalíciónak, jelesen a függetlenségi pártnak már a koalíció kormányra jutása óta nyíltan fegyverbarátjává vallja magát s ennek a saját nemzetiségükre is egyedül hasznos és célhoz vezető magyarbarát politikájának őszinteségében maga a párt mind máig kételkedésre okot nem szolgáltatott. — A másik párt, az ugynevezett önálló szerbek pártja, része a horvát-szerb koalíciónak, kezdettől fogva a leghevesebb harcot hirdeti és vivja minden ellen, ami magyar, sőt ha a jelek nem csalnak, kontaktust tart fenn a délszláv agitációval is, ami pedig hazaárulás, melyre a magyar állam csak ökölcsepással és a párt teljes leverésével válaszolhat.

Ez a két párt állított jelöltet a karlócai választáson is. A radikális voksok Zmejanovicsra, a verseci püspökre, az önálló voksai pedig Nikolics Mironra, a pakráci püspökre estek. Ilyen módon választották meg a kongresszuson többségben levő radikálisok szavazataival patriárkává Zmejanovics Gábort.

Amikor híre jár, hogy a kormány nem terjeszti fel pártolag a korona elé a választást, sokan ninesenek tisztában — és felületesen szemlélve a dolgokat, nem is lehetnek tisztában azzal, hogy mi hát az akadálya annak, hogy a bevallottan magyarbarát szerbség győzelemre jutott jelöltje ne nyerjen megerősítést.

Lássuk csak. A radikális szerbek összeköttetése Zmejanovics-csal körülbelül akkor kezdődik, amikor Zmejanovics az egyháziak között a legexponáltabb zászlóvivője lett a Brankovics patriárka megbuktatására irányult radikális törekvéseknek. Ez a hadjárat füzte össze a radikálisokat a verseci püspökkel, aki azelőtt boszniai expozitúrájában is, még püspöki állásában is meglehetősen messze állott a radikálisok programjától. Ugy látszik, ekkor már — legalább is hallgatagon — megállapodás történt az akció sikere esetén az utódlás kérdésére nézve és most a radikálisok állásfoglalását nem annyira pártérdek, nem is személyhez való ragaszkodás, mint inkább ennek a hallgatóságos paktumnak honett állása motiválja.

Viszont a magyar kormánynak akkor, amikor a szerbség két pártja között egyébként a legélesebb harc folyik, amikor az egyiknek politikailag helyes magatartása csak nagyon rövid keletű, a másik pedig a legféktelenebb magyar ellenes izgatásokat folytatja nap-nap mellett s amikor a fiúmei rezolúció után a horvát-szerb részről tapasztalt perfid eljárás unostig elég ok arra, hogy gondolkodóba ejtsen bizonyos irányban a politikai megbízhatóság tekintetében: akkor a magyar kormánynak joga, sőt egyenesen kötelessége az örökös, hogy a karlócai trónra, amely a magyarországi szerbség legnagyobb tekintélyű egyházi és társadalmi állása, amelynek birtokosa anyagilag

is egyik leggazdagabban ellátott dignitáriusa az országnak, olyan valaki kerüljön, aki személyében, előéletében és tetteiben teljes és pozitív biztosítékot nyújt, aki az egymással harcoló pártoknak fölötte áll, nem vesz részt a csatározásokban egyik párt oldalán sem s aki ekként nem akadálya a szerbség megegyezésének, amellet, hogy megrendíthetetlen exponense a magyar állam tekintélyének és a magyar állami egység eszméjének is.

Hogy azután ezeket a kellekeket a kormány előterjesztése révén a korona a várományosok között kinek a személyében leli fel legteljesebb mérvben, az teljesen az erre hivatott legmagasabb közjogi faktor egyéni elbírálásának joga.

Amikor tehát megtörténhetik, hogy a megválasztott Zmejanovics nem nyer legfelsőbb megerősítést a pátriarchátusban, nines, de nem is lehet ennek semmiféle éle a magyarbarát szerb radikálisok ellen. Sőt ellenkezőleg: talán az lesz az ok, hogy pártkorlátok nélkül minden hazafias szerbet egy pártszempontból nem exponált személy köré csoportosítva és egyetértést teremtve, a szerbségnek minden józan rétegét közel hozza a magyarbarát radikális politikához és hogy letörje azokat a hazaáruló, délszláv álmokat, amelyeknek sajnos, jeleit látjuk a szerbség egyes rétegeiben is s amelyek — amellet, hogy alkalmasak jóhiszemű bizalmunknak csökkentésére, talán azokkal szemben is, akik nem ludasak, — romlására, pusztulására vezethetnek csak az egész magyarországi szerbségnek.

Egyébként pedig nem kell valami különös jóstehetség annak a megnyugtató hitnek a kijelentéséhez, hogy ha a radikális szerbek igazán barátai a magyarságnak, hű fiai ennek a hazának és fegyvertársai a függet-

BOROK: 1 liter

Diószegi 1 korona.

== Az üvegért 10 fillér vissza. ==

Badacsonyi 1.20 kor.

Kapható:

ifj. Heindlhofer Róbertnál
Zombor.

lenségi pártnak, mint ahogyan ezt ők állítják s mint ahogy ezt mi hittel hiszszük, akkor — leróván most Zmejánovics-esal szemben a politikai hála és az udvariasság adóját, — az elkövetkezendő második választásnál nem élesítik ki a helyzetet, nem mérgezik el ezt a személyi momentumokon alapuló ellentétet magasabb érdekek kárára és nem kényszerítik a koronát arra, hogy kinevezési jogával éljen.

Nem volna ez érdekében a magyarságnak sem, de még kevésbé akarhatják a józanul gondolkozó radikális szerbek.

Slöjd-tanfolyam Zomborban.

Zombor, augusztus 8.

A magyar népiskolai tanterv értelmében minden tanítónak ezután a tanuló ifjúság ezreivel technikai gyakorlatokat kell művelnie, egy szóval kézimunka gyakorlatokat kell velük végeznie. Guttenberg Pál, a kézimunkára nevelő országos egyesület igazgatója, a vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából kézimunka gyakorlatok céljából országszerte tanítótanfolyamokat szervez.

A tanfolyam felállításának ügyében Fernbach Károly főispán hosszabb ideig tárgyalt Guttenberggel, aminek eredménye, hogy folyó hó 5-én a vármegye különböző községeiből 25 tanító érkezett Zomborba, hogy a kézimunka gyakorlati ismereteit elsajátítsák és hogy a legközelebbi tanév alatt ezen új oktatási irányt otthonukba bevezessék.

A vármegye törvényhatósági bizottsága, amely készséggel áldoz és támogat minden olyan intézményt, mely a kulturális fejlődést biztosítja, azon reményben, hogy a kézimunkára nevelés a gyermekben a hasznos cikkeknél, a házi szükségleteknek önkezüleg való előállítása iránti vágyat felébreszti s azt arra képessé is teszi, miáltal nemesak ízlése fejlődik, hanem egyes használati cikkeknél előállításával háztartásában megtakarítást is biztosít, a tanfolyam felállítási költségeire a vármegyei rendelkezési alaphoz 4000 koronát szavazott meg. Ezen összegben bentfoglaltatnak a felszerelési és egyéb anyagi kiadások, de a tanfolyam tartamára a résztvevő tanítóknak adandó 80—80 korona költségtérítmeny is. A beszerzett szerszámok és felszerelések a vármegye tulajdonába mennek át.

Guttenberg és Fenyvesi vezetése mellett folyó hó 5-én reggel tisztelegtek a tanfolyam hallgatói Faragó János kir. tanfelügyelőnél, akinek pártfogását kérték ki. Faragó kir. tanfelügyelő ugyanaznap reggel 9 órakor nyitotta meg a tanfolyamot, amelyen megjelent a kir. tanfelügyelőség összes személyzete Argay, Lázár és dr. Pataky segédtanfelügyelők.

A tanfolyamot Fenyvesi Jenő szegedi tanító vezeti. — Résztvesznek: Váhl Ignác apatini, Vogl István bácsszentiváni, Saagi Sándor bácsordasi, Farkas Ferenc bezdáni,

Szabadka Ferenc györgypusztai, Lyikár Mihály bácskereszturi, Kolarov Miklós alsókaboli, Policka Ferenc kossuthfalvai, Bagó János magyarkanizsai, Gubitsa Kálmán monostorszegi, Schlachter Jenő monostorszegi, ifj. Karagits István nemesmiliticsi, Czibor János pacséri, Balog István sajkaslaki, Schneider Antal szilbereki, Hadanics Endre gombosi, Poppov Bogdán titeli, Posch Gottlieb ujsóvéi, Fodor János zentai, Gutsohn Dániel ujsóvéi, Dimitrievits Simon zsablyai, Leszkovác Milivoj, ósziváci, Porth Henrik óverbázi, Hadanics Blanka bezdáni és Zádori Julianna kossuthfalvai tanítók.

A zombori tanítók közül: Gräff István és Sztolits Márton elemi iskolai tanítók és Kocsis Ilonka nemesmiliticsi tanítónő.

A „Miasszonyunkról” nevezett iskolánénék közül Mária Plácida, Mária Eduárda, Mária Katalin és Mária Aurea vesznek részt.

A négy heti tanfolyam a következő munkatervet öleli fel:

A) *Gyakorlati rész (naponként 6 óra).*

I. *Agyagnitázás.* 1. Beszéd értelemgyakorlatok anyaga. 2. Az otthon világa. 3. Földrajzi tanulmányok. 4. Az élő természet mintázása. 5. Szerkesztő munka iparművészeti elemekkel.

II. *Papírmunka.* 1. Hajtogatás, kivágás, mozaikmunka, fűzés. 2. Félkeménymunka, mértani jellegű tárgyak. 3. Természettudomány anyaga, lemez munkák.

Tárgysorozat: Melyik nagyobb? Két lapon egy szó, irattábla (aktavédő) vagy növénygyűjtő, szinkorong, vászonhátas fűzettartó, végtelen tükröződés skatulyája nyakkal, vilamosláda a dörzsöléssel előállított villamoság szemléletére, a telefon, szögviszaverődés, kaleidoskop, okmánytartó doboz.

III. *Gyalupadmunka.* 1. Szerszám gyakorlatok: Fészkelő, fejszenyel, harmonikás amerikai fogas, végfagyvaló, talyiga. 2. Kötések: gereblye, ételhordó, fogas. 3. Építőmunka: Kapu, tyukszállító, fedélszék, tyukketrec, nyulfiasztató, méhkaptár, kutyaól, gyalupad, szánkó, saroglya.

B) *Elméleti rész. I. A kézimunka tanítás anyaga és forrásai.* 1. Az otthon tárgyköre. Az otthon szerzett tapasztalatok helyi és időbeli rendje. Az otthoni környezet, az otthon talaja és tájéka. Az otthonról az iskoláig való út. 2. Az iskola és a szerzett benyomások feldolgozása. Az élőtermészettel való foglalkozás. Az időjárás és természet állandó s változó jelenségei, azok megfigyelése és számontartásuk módja. Az aquarium, a vivarium és az iskolakert. 3. Kirándulások: a játékok szolgálatában, a természetrajz, a fizikai földrajz s a kulturális gazdasági tevékenység kapcsolatában. Séták, foglalkoztatás a szabadban. Kirándulás a szomszéd községekbe, hosszabb utakra való vándorlás. A szülőföld szeretete és tisztelete. 4. A kézimunkatanítás kapcsolata a tananyaggal. A beszéd- és értelemgyakorlatok, az olvasmányok, a közismereti tárgyak és azok szemléleti köre, valamint szerkesztő és kísérleti gyakorlataik.

II. *A kézimunkatanítás módszere.* 1. A tapasztalat s létektani alapjai, a megfigyelés, annak tudatossá tétele, tárgyi elemei, tanítási rendszere. 2. A tapasztalat kifejezése: élőszó,

rajz, színes, formáló munka és szerkesztés útján. 3. A munka az egyes tantárgyak keretében: a) Kifejező lesz a beszéd- és értelemgyakorlatoknál. b) Formai lesz a rajzzal és mértannal kapcsolatban. c) Szemléltető lesz a természetrajznál és földrajznál. d) Serkentő és alkotó jellemű lesz a természet-tanok és gazdasági gyakorlatoknak szolgálatában. e) A munka tárgyszerűsége és a gyermekek korával együtt változó jellege. 4. A kézimunkatanítás menete: A gyermeklélek érdeklődésének körei; a feldolgozandó anyag és az elkészítendő tárgyak; a gyakorlati fokozatok és szerszámok; a közmereti tárgyakkal való kapcsolat egymásutánja, a hivatásos munka egymásutánja.

III. *A szervezés munkája.* Ki lehet kézimunkatanító? Kézimunka az osztályteremben, az osztályteremben, a napközi otthonban és az önálló iskolai műhelyben. Osztálycsoport és egyéni tanítás. Lányok, fiúk közös gyakorlati nevelése. Műhelyi rendtartás. Szerszám- és anyagkezelés, gyalupadszerkezetek, iskola-padok, rajzasztalok, szorítókészülékek, beszerzési források és költségek. A közismereti tárgyak rajz és kézimunka közös kapcsolatában. Kézimunka az osztályteremben. A közismereti tárgyak szemléleti készlete egy falusi népiskolában. Több iskolának közös készlete a városban. Az iskolai szertár és muzeum gondja. Mintagyűjtemények és az iskolai műhely. Az iskolakert szervezése. Terrariumok, aquariumok.

Az elméleti rész a gyakorlati tanítás keretébe illeszkedik.

Az elkészített tárgyakból a tanfolyam végével kiállítás rendeznek, amely a tanítóegyleti nagygyűléssel kapcsolatban lesz megtartva.

A nagyközönség figyelmét felhívjuk ezen nagyfontosságú és tanulságos tanfolyam tekintésére.

Vármegyei közigazgatási bizottsági ülés.

Bács-Bodrog vármegye közigazgatási bizottsága folyó hó 6-án délelőtt 9 órakor tartotta meg rendes havi ülését Fernbach Károly főispán elnökleve alatt. Jelen voltak: Michailovits Kornél főjegyző, dr. Csernyus Pál tb. főügyész, Scultety Ferenc árv. elnök, Popp György miniszteri tanácsos, pénzügyigazgató, Sztankovits György főmérnök, dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos, Popovits Aurél kir. táblai főügyész-helyettes, Faragó János tanfelügyelő, Szemző István, Rácz György közigazgatási előadó és Walient Nándor tb. aljegyző, a bizottság jegyzője.

Közegészségügy.

Dr. Pavlovits Simon kir. tanácsos, főorvos távollétében dr. Wollheimer József tiszti főorvos-helyettes a múlt hó folyamán észlelt közegészségügyi állapotról szóló jelentését a következőkben terjesztette elő.

Az általános egészségügyi viszonyok kedvezők voltak, ami jórésben a mérsékelt meleg időjárás előnyös behatásának tulajdonítható, amely körülmény főleg a mezei munkások egészségügyi állapotának kedvező voltában nyilvánult. A jelentéktelen körmozgalomban felmerült betegülési esetek, valamint az orvosi gyakorlatban előfordult kóralapo-

BÁCSKA GYÖNGYE
129—50—25

a legjobb és legkellemesebb **kristálytisztasavanyuviz** és a mellett igen olesó: **kis üveg 1/2 lit. 5 krajcár, nagy üveg 3 krajcár, nagyobb rendelésnél 4 és 7 krajcár.**

Házhoz szállítja „**Az angyal gyógyszer-tár**”, ahová a rendeléseket kéri

Illin Dezső gyógyszerész.
Telefon 12. szám.

tok, tekintve esekély számarányukat és veszélytelen jellegüket, a hatósági szakközegek rendszerinti eljárásán kívül egyéb külön intézkedést nem igényeltek, úgy hogy a közegészségügyi szolgálat mindenben a rendes kereten belül maradt.

A légzőszervek heveny s idült bántalmán kívül előfordult a roncsoló toroklob 11 községben: Apatin, Bácsujfalu, Hódság, Óbecse, Bácsföldvár, Csantavér, Topolya, Csurog, Zsablya, Ada, Mohol és Zentán.

Megbetegedett 52, ebből meggyógyult 38, meghalt 9, ápolás alatt maradt 5.

A vörheny 15 községben: Bajmok, Katymár, Bácsordas, Bogyán, Cservenka, Petrőc, Szilberek, Vajsza, Hódság, Sztapár, Óbecse, Szenttamás, Bácsföldvár, Temerin, Ószivác, Ujszivác és Zenta város területén.

Megbetegedett 171, ebből meggyógyult 85, meghalt 39, ápolás alatt maradt 47.

A kanyaró 18 községben: Titel, Dunagárdony, Gombos, Veprőd, Óverbász, Ujverbász, Torzsa, Óbecse, Bácsföldvár, Sajkásszentiván, Zsablya és Martonoson.

Megbetegedett 49, ebből meggyógyult 39, meghalt 1, ápolás alatt maradt 9.

Előfordult még a hagymáz Apatin, Torzsán és Zentán 4 és a hőkhurut Veprőd, Sajkásszentivánon, Szilágyin és Dunagárdonyon összesen 22 esettel.

Közzadók.

Popp György miniszteri tanácsos kir. pénzügyigazgató a közzadók állásáról a következőket jelenti:

Egyenesadóban 1908. július hóban befizettetett 206434 kor. 15 fil., mult év hason időszakában 228230 kor. 02 fil. Az elmúlt hóban kevesebb 21795 kor. 87 fil. 1908. évi január 1-től július végéig befizettetett 4246685 kor. 98 fil., mult év hason időszakában 4.708454 kor. 71 fil. Ez évben kevesebb 461768 kor. 73 fil.

Hadmentességi díjban 1908. július hóban befizettetett 2410 kor. 74 fil., mult év hason időszakában 4825 kor. 51 fil. Az elmúlt hóban kevesebb 2414 kor. 77 fil. 1908. január 1-től július végéig befizettetett 26011 kor. 10 fil., mult év hason időszakában 45982 kor. 24 fil. Ez évben kevesebb 19971 kor. 14 fil.

Bélyeg és jogilletékben 1908. július hóban befizettetett 246363 kor. 32 fil., mult év hason időszakában 191980 kor. 09 fil. Az elmúlt hóban több 54383 kor. 23 fil. 1908. évi január 1-től július végéig befizettetett 1824031 kor. 58 fil., mult év hason időszakában 1837980 kor. 59 fil. Ez évben kevesebb 13949 kor. 61 fil.

Fogyasztási és italadóban 1908. július hóban befizettetett 108688 kor. 03 fil., mult év hason időszakában 103.751 kor. 73 fil. Az elmúlt hóban több 4936 kor. 30 fil. 1908. évi január 1-től július végéig befizettetett 746686 kor. 29 fil., mult év hason időszakában 684268 kor. 72 fil. Ez évben több 62417 kor. 57 kor.

Államépítész.

Sztankovits György kir. főmérnök az 1908. évről szóló jelentését a következőkben terjeszti elő:

A törvényhatósági közutak és az azokon levő műtárgyak állapota kielégítő. A folyó évi fentartási kavics szállítása az aratási idő miatt nagy részt szünetelt.

Az előirányzott utépítésekből ez ideig befejeztetett: a regőcei vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 1'02 km. hosszban, a topolya-bajszai törvényhatósági közut

5'625 km. hosszban, a tiszakálmánfalvai vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 0'803. km. hosszban, a kátyi vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 1'08 km. hosszban, a tiszaisvánfalvai vasuti állomáshoz vezető törvényhatósági közut 0'608 km. hosszban, a zombor-palánkai törvényhatósági közut Bácsóváros-Boróc között 4'8 kilométer hosszban, az újvidék-szegedi törvényhatósági közut 104'9—110'667 km. szakaszán, Magyarkanizsa határában 5'76 km. hosszban, a magyarkanizsai révhez vezető közut 0'4 km. hosszban, összesen 20'1 km. hosszban. A kőanyagok beépítése és részben lehengetése folyamatban van; a csurogi vasuti állomáshoz vezető közut 1'85 km. hosszban, a zombor-palánkai törvényhatósági közut 12'6—15'2 km., Sztapár községen át 2'60 km. A sztapári vasuti állomáshoz vezető közut 1'286 km. hosszban, az apatin-gombosi törvényhatósági közut Szond és a gombosi rév között 4'3 km. hosszban, a militics-gombosi törvényhatósági közut Gombos vasuti és rév állomás között 0'6 km. hosszban; az újvidék-szegedi törvényhatósági közut Óbecse és Péterréve között 9'4 km. hosszban; az újvidék-szegedi törvényhatósági közut magyarkanizsai határában 5'8 km. hosszban; 6. a csávoly-katymári törvényhatósági közut Katymár község határában 3'3 km. hosszban; 7. a baja-mélykúti törvényhatósági közut Baja és Csávoly között 3'6 km. hosszban. Mindössze 27'608 km. hosszban.

Az állami beruházási hitel terhére 1908. évben kiépítendő törvényhatósági közutakra vonatkozó tervek és költségvetések nagyrészt elkészültek és jóváhagyás végett felterjesztettek.

Parkegyesület Zomborban.

Zombor, augusztus 8.

Zombor a ligetek városa. Széles utcáinak befásítása, lombos ligetek, az üde fenyves, a remek városi park, de leginkább a csodaszép Erzsébet-liget és a megýház előtt elterülő angol park — fürdő küllemet ad városunknak.

Német- és Bajorországban, de nálunk is a szászok lakta vidék városaiiban, mindenhol a társadalom siet a természeti szépségek kultiválásánál a hatóságok támogatására. Amit a város, mint erkölcsi testület nem tehet, vagy csak akar tenni, ott a társadalom kötelessége a közérdek és közjó felkarolása és segítése.

Igy alakulnak park-egyesületek, melynek célja a városokban létező parkok, korzók, ligetek jó karban tartása mellett oda életet varázsolni. Gondoskodni, hogy a parkban, ligetben üdülő közönség szórakozására és kényelmére megtalálja mindazt amire ott szüksége van. Itt Zomborban is azt látjuk, hogy közönségünknek van érzéke a szép és nemes iránt, csak azt irányítani kell. Esténként megtelik a korzó, hullámszik a közönség, de csak akkor, ha a Korzó-kávéház előtt a cigány huzza, avagy ha az ipartestület terméből kihallatszanak a tánciskolának zongora akkordjai.

Miért ne lehetne gondoskodni arról, hogy a ligetben bizonyos napokon állandó zenekar játszik, mely a társadalmat összehozná? Ezen eszméktől vezérelve — mint értesülünk — dr. *Donoszlovits* Vilmos orvossal e napokban szűkebb értekezlet volt, mely az eszmét felkarolta és egy parkegyesület lé-

tesítését tűzte ki feladatául. A parkegyesület padokat óhajt felállítani (hirdetésekkkel) a ligetbe és a korzón, hetenkint 2—3-szor cigányzenéről fog gondoskodni, azonkívül a korzón és ligetben illemhelyet akar felállítani. Tagsági díj évente csak egy korona lenne; azonkívül zene alkalmával a padok ülőhelyei után esekély filléres díjat szedne. Ezek lennének főbb vonásokban a létesítendő parkegyesület céljai, melynek kivétel legközelebb összehívandó nagyobb értekezlet lesz hivatva effektuálni. Mint értesülünk dr. *Donoszlovits* Vilmos e napokban egy nagyobb értekezletet hív egybe e tárgyban, hogy ezen közérdekű szép eszme, mely hivatva lesz kihalt városunkban némi életet kelteni — már a közel jövőben megvalósuljon.

H I R E K.

Kinevezés. A pénzügyminiszter Kerner István verseci adóhivatali gyakornokot a kulai, Bárányos Elemér esornai adóhivatali gyakornokot a titeli, Velikán Viktor bajai adóhivatali gyakornokot a nagyatádi és Verbovszky Ernő zombori adóhivatali gyakornokot jelenlegi állomáshelyén adótitzteké ideiglenesen kinevezte.

Államosítás. A vallás- és közoktatásügyi miniszter a zentai községi jellegű elemi népiskolák államosítását az 1909. évi szeptember hó 1-től kezdődő hatálylyal elrendelte.

Kinevezés. A földmivelésügyi miniszter Horváth Dezső Kálmán okleveles tanítót a palánkai esikótelep elemi iskolájához rendes tanítónak kinevezte.

Tanítóválasztás. A zentai izr. iskolánál megüresedett tanítói állást a mult hó 30-án választás útján töltötték be. Megválasztották Rosenberg Emil bácsfeketehegyi tanítót.

Kinevezés. Bokor Róbert apatini erdőmester erdőtanácsossá, Trauer Gyula palánkai főerdész pedig erdőmesternek nevezetett ki.

A szerb kongresszus felosztása. Hirszerint a király, minthogy megtagadja Zmejanovits megerősítését, feloszlatja a szerb egyházi kongresszust és új kongresszusi választást rendel el. Ez az új kongresszus fogja majd megválasztani a patriárkát.

Szent István napi mulatság. Az eddigi szokásához híven a zombori polgári kaszinó egyesület folyó hó 20-án védszentje — Szent István napján tekeversenynyel és táncal egybekötve kabaret-előadást rendez. Különös érdekeséget kölcsönöz a rendezendő mulatságnak, hogy a kaszinó vezetőségnek sikerült a „Slójd” tanfolyamon levő tanítók közül Poppov Bogdán titeli állami iskolai tanítót, kitűnő hangú tenoristát és Farkas Ferenc tanítót, a bezdáni dalárda karmesterét, elismert és szép technikával rendelkező zongora játékost közreműködésre megnyerni. A város közönségét a mulatságra ez uton is meghívja a rendezőség. — Belépő díj nincs. — Külön meghívók nem lesznek kibocsátva.

Városi közgyűlés. Zombor város törvényhatósági bizottsága augusztus hó 13-án (csütörtök) délután 3 órakor rendes közgyűlést tart.

Slójd-tanfolyam. Bács-Bodrog vármegye és Zombor szab. kir. város jelentékeny anyagi támogatásával f. évi augusztus hó 5-én Zomborban a slójd-tanfolyam megnyílt. A tanfolyamon a vármegye területéről összesen 32 tanító vesz részt.

Királygyakorlatok. Az őszi nagygyakorlatok, amelyek szeptember hó 16-tól 18-ig tartó zárókirálygyakorlattal lesznek befejezve, Veszprém környékén tartatnak meg. A királygyakorlaton a budapesti 4-ik és a pozsonyi 5-ik hadtestparancsnokság vesz részt. A király már szeptember hó 14-én megérkezik és főhadiszállását Veszprémbe rendezik be.

Eljegyzés. Szücs Jenő a Szabadkai Takarékpénztár és zálogház részvénytársaság tisztviselője eljegyezte Nievel Mariskát Bajáról.

Megható hazafias ünnepély. Szép ünnepély volt a bácsmezei Bulkeszi községben abból az alkalomból, hogy az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédségélyző Pénztár a baleset folytán elhunyt Harfmann János hátrahagyott családjának 400 korona segélyt adott. Az ünnepség a templomban folyt le. Istentisztelettel kezdődött, melynél a község nagyjermű ev. ref. lelkésze szép, lelkes szavakban intette a magyar haza iránti szeretetre a község teljesen német ajku lakosságát. Ezt követte a segélypénztár ügyvezető-igazgatójának népszerű előadása, melyben az intézmény által nyújtott előnyöket és jótéteményeket elmagyarázta. Ezután megtörtént a segély kézbesítése. Szép példáját adta a fiú szeretetnek a fiatal Harfmann, aki a segélynek őt megillető egy negyed részéről anyjára a kézbesítéskor lemondott. A kézbesítést a járási főszolgabíró eszközölte, aki meleg szavakkal méltatta a fiú szeretet e szép megnyilatkozását. Végre megszólalt az orgonán a magyar nemzeti himnusz, amelyet a lakosság legfiatalabb nemzedéke tiszta magyar nyelven énekelt végig.

Eljegyzés. Laczkovits Dezső kalocsai lakos eljegyezte Kancsár Erzsike kasszonyt Felsőszentivánon.

Élelmiszerdrágasság ellen. Kőszeg város képviselőtestülete tegnapelőtt tartott közgyűlésen a hatósági mérszártsék felállítását elhatározta és feliratot intézett a kormányhoz, kérve, hogy az új ipartörvénybe vegye fel a hus és kenyér árának hatósági limitálását. Ezt a határozatot pártolás végett az összes városi törvényhatóságokhoz megküldötte.

Tanítói fizetések kiegészítése. Az 1907. évi 27. t. c.-ben foglalt rendelkezés értelmében a tanítói fizetések kiegészítésére az elmúlt hónapban 922 kor., eddigelé összesen 99029 kor. államsegély lett kiutalványozva.

Esküvő. Dely Ferenc városi pénztártiszt a múlt szombaton esküdtött örök hűséget Pilis Karolinának Szabadkán.

A szabadka—bajai vasuti vonal fővonallá alakítása. A napokban kezdtek meg a szabadka—bajai vasuti vonalon azon óriási átalakításokat, melyek szükségesek, hogy a pálya első rendű fővonal legyen. A munkálatnak az csak a kisebb része, hogy Csikéria, Bácsalmás és Bikity pályaudvarai kibővíttetnek. — A munkálatok lényege azon sok pályamagasbitás és pályasüllyesztés, mely a vonal lejtési viszonyait teszi kedvezőbbé. Néhol 2 méternyi sínemelés vagy süllyesztés is lesz s eme nagy munkálatok tartama alatt csupán menetsebesség csökkentésével járó változások lesznek a vonalon. A munkálatokat a szabadkai határban néhány száz munkás Szutrelly felügyelő és Zachariás mérnök vezetésével kezdte meg. Egyben felemlítjük, hogy a baja—bátaszéki híd vasszerkezete még csak egy ívközben és az ártérben nincs felszerelve.

Jótékony hagyományok. Eigl József ófutaki apátplebanos végrendeletileg 1200 koronát hagyott a futaki templomnak, 300 koronát a kalocsai nagyszemináriumnak, 300 koronát a pápi nyugdíjintézetnek, 100 koronát a Szent-István Társulatnak, 100 koronát a Szent-László Társulatnak, 200 koronát a futaki szegényeknek. Még életében 10,000 koronát adott a futaki árvaház és kórház alapjára.

Táncvigalom. A zombori szakszervezeti bizottság 1908. évi augusztus hó 15-én saját könyvtára alapja javára a „Munkás Otthon“ helyiségében (Flórián utca 14. sz.) műkedvelő előadással, világpostával és konfetti esatával egybekötött jótékonycélu nyári táncvigalmat rendez.

Bácsér. A Máv. szegedi üzletvezetősége közli, hogy a szabadka—zombori vonalon levő „Pacsér“ megállóhely neve „Bácsér“-ra változtatott.

Fizetésektelenségek. A hitelezők védjegylete jelenti, hogy Jovanovits és társa újvidéki kereskedő cég és Klein Soma szabadkai úri és női divatkereskedő fizetéseit beszüntette. Az előbbinek passzívái 25,000 koronára rugnak.

Felolvasás. A zombori 22. sz. „Akarat“ alkoholelleses páholy rendes, kéthetenkénti felolvasását augusztus 12-én (szerdán) este 7/9 órakor tartja meg a kereskedők körében (Deák Ferenc-körút). Az előadó, Bruck Leó arról értekezik, „Hogyan legyünk abstinenssek?“ Az előadások ingyenesek.

Eljegyzés. Fischer Miksa esantavéri kereskedő eljegyezte Rein Juliskát, özv. Rein Ignácné leányát Kishegyesen.

A vármegyei tisztviselők hitelügye. A Vármegyei Tisztviselők Országos Szövetkezete hitelintézetének bíráló bizottsága augusztus 3-án tartotta első ülését. A bíráló bizottság ez alkalommal 550,000 korona kölcsönt szavazott meg. Az intézet 3,000,000 korona erejéig folyósít vármegyei tisztviselőknek kölcsönöket 20 évi törlesztésre, kezes nélkül. A kamatláb 5¹/₄ százalék. A bejelentett igények a bejelentés sorrendjében nyernek elintézési. Minden vármegyei tisztviselő letiltható fizetésének körülbelül 9—10-szeres összegére támaszthat igényt.

Házasság. Hauser József kereskedő augusztus 30-án vezeti oltárhoz a szabadkai izr. templomban Hauser Etuskát.

Kugliverseny. A zombori függetlenségi kör kerthelyiségében e hó 9-én (vasárnap) tekeversenyt rendeznek. A verseny, amelyen a rendezőség vendégeket is szívesen lát, délután 3 órakor kezdődik. Négy igen csinos és értékes díj kerül a versenyzők között kiosztásra.

A tüdővész pusztítása. Folyó évi március havában a magyar birodalomban összesen 7906 egyén halt meg tüdőgümőkórban. E számból Bács-Bodrog vármegyére 239, Bajára 8, Szabadkára 45, Újvidékre 16 és Zomborra 11 halálozási eset jut.

Petőfi-ünnepély. Az újverbázi ifjuság múlt hó 31-én, úgy mint előre jeleztük, a kaszinó termeiben hálaünnepélyt rendezett a nemzet nagy és dicső fiának, Petőfi Sándor halálának évfordulója alkalmával.

Az újvidéki kereskedők adója. Újvidékről jelentik: Az Újvidéki Lloyd meghívása folytán a szegedi kamara képviseletében Szabó Gyula másodtitkár a napokban Újvidéken volt és résztvett az ottani kereskedők III. o. ker. adóját tárgyaló adókievítő bizottság előtt. Szabó titkár a kereskedők érdekében hosszabb beszédet mondott a mai általános pangásról, a kereskedők anyagi helyzetéről és érveléseit az adókievítő bizottság méltányolta is, minek következtében adójuk a viszonyok kellő mérlegelésével, bár részben emelve, részben pedig leszállítva, a kereskedők megnyugvására állapított meg.

Letartóztatott házasság-szédelgő. A tavasszal került fel a fővárosba Gruzsnár Sándor asztalos-segéd. A dolog nem igen volt inyére és munkanélkül akart urasan megélni. Több szakaesnövel, szobacicával és varróleánnyal a kisebb kávéházakban és mulatókban ismeretséget kötött, akiknek aztán csapta a szelet. Egy két találkozás után szerelmet vallott és házassági ígérettel állott elő. A férj után vágó donnák készséggel bocsájtottak rendelkezésére a leendő férjnek megtakarított pénzeszközökét és ékszereiket, hogy önálló üzletet nyithasson. Gruzsnár a pénzt rendszeren eldorbézolta. A kifosztott és faképnél hagyott menyasszony-jelöltek feljelentésére a szélhámos házasság-szédelgőt épp abban a pillanatban tartóztattak le, amidőn legújabb menyasszonyával Szabadkára akart utazni, hogy ott a menyasszony 2400 koronáját felvegye. Külenc rendbeli család büntette címén vád alá helyeztetett.

Cukorarak hanyatlása. A nemzetközi piacokon már huzamosabb idő óta tapasztalható a cukorarak visszaesése, ami főleg annak tudható be, hogy az amerikai vásárlások teljesen megszűntek s így a készletek csak nagyobb kínálat mellett helyezhetők el. Az angolozási vásárlók a szeptember elsejével meginduló orosz cukorbehozatalra tesznek előleges vásárlásokat. A répa termő vidékeken a répatermelés is kedvező kilátásokkal kecsegtet. A cukorfinomítványok csak kartel árakon alul értékesíthetők, mert második kézből olcsóbb ajánlatokat tesznek.

A végrehajtási novella ellen. A Vármegyei Tisztviselők Országos Egyesülete minap tartott választmányi ülésén állást foglalt a végrehajtási novella ellen, mert lehetlenné teszi, hogy végrehajtsák a megyei tisztviselők tervbevett adósság-konverzióját, amelyre a belügyminiszter egymillió koronát folyósított. A választmány határozata az volt, hogy az egyesület memorandumban fordul a belügyminiszterhez és az ő közbelépését fogja kérni a végrehajtási novella káros intézkedései ellen. Az emlékiratot az egyesület vezetősége már elkészítette és fel is terjesztette a belügyminiszterhez.

A Duna halottai. Bajáról jelentik: A Sugovica egyik szerencsétlen áldozatának Horváth Irénnek holttestét, aki barátnőjével Geizer Annával együtt fürdés közben belefutott a Dunaágra, a napokban délelőtt Batta alatt két halász kifogta és esolnokon Bajára hozta. A halászok délután 3 órakor értek Bajára és a Vöröshidnál kötöttek ki. Onnan szállították a boldogtalan leány holttestét a közkórház halottasházába. — A család most a következő gyászjelentést adta ki: A mindenható végzésén megnyugodó bánattal jelentjük, hogy a Duna sebes hullámai a mi drága Irénünket, kit f. évi július hó 30-án élete virágában, 20 éves korában váratlanul elragadtak tőlünk, augusztus hó 4-én visszaadták minékünk, hogy legalább telehinthessük rózsákkal az ő ravatalát és elsírhassuk szívünk fájdalmát korai sirjánál. Reá is, mireánk is az ő élete hajnalán borult egy végzetes szerencsétlenségnek szomorú éjszakája, melyben az egyedüli vigasztaló fény sugar az Isten végtelen irgalmába vetett reménység, hogy a siron tul örökre viszontlátjuk egymást. E reménnyel kísérjük ki az ifju halott testét a róm. kath. egyház szertartása szerint szerdán, f. hó 5-én d. u. 5 órakor a szent Rókus kápolnából a rókusi sírkertben levő családi sírboltba; e reményben mondatunk esütörtökön, f. hó 6-án reggel 8 órakor a szent Rókus-kápolnában engesztelő szentmisét az ő lelkiért, hogy adja meg neki Isten mindörökre, amit neve jelentett: a békeséget!

A gabonaárak ezentúl minden hetivásár után megjelennek lapunkban, azért a mai naptól állandó rovatot nyitunk annak.

A barátság vége. Szabadkai tudósítónk írja: Farsangi János a napokban együtt mulatott egy barátjával Vucsidol külváros egyik csárdájában. A két cimora békésen borozgatott egy ideig; borozgatás közben azonban valami felett összekülönböztek és mindegyik a maga nézetét tartotta a leghelyesebbnek. Ennek a nézeteltérésnek aztán az lett a vége, hogy Farsangi Jánost a barátja úgy szurta hasba, hogy súlyos sebével be kellett szállítam a közkórházba.

Szultánból — király. A dohányos emberek bizonyára érdekelni fogja az a hír, hogy a „Szultán“ nevet viselő szivarkák nemsokára kimaradnak a forgalomból. A dohányjövédék igazgatósága ugyanis e szivarkákat ezentúl „Királyszivarka“ elnevezéssel bocsátja utnak ugyanazon árban s épen olyan esoma-golással.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A tanító büne.

Megyeszerte nagy feltűnést és megbotráncokzást keltett ez év tavaszán Kiss Pál (Dóka) bezdáni tanító esete, akit azzal vádoltak meg, hogy visszaélt a tanítására bízott 12 éven aluli kis leánykák tapasztalatlanságával és őket állatias hajlamainak kielégítésére használta fel.

Mikor a vád napfényre került, a bezdáni csendőrség azonnal megindította a nyomozást, a beszerzett súlyosan terhelő bizonyítékok alapján Kiss Pált letartóztatta és a zombori kir. ügyészség fogházába kísérte.

A zombori kir. törvényszék által folyamatba tett vizsgálat során a kihallgatott kis

leánykák és a tanuk szintén terhelő vallomást tettek Kiss Pál ellen. Ennek alapján az ügyészség a kiderített 16 esetből kifolyólag vádat emelt Kiss Pál ellen a büntető törvénykönyv 232. §-ába ütköző nyolc rendbeli büntett és külön a btk. 233. §-ába ütköző nyolc rendbeli büntett miatt. A vádirat elmondja, hogy Kiss Pál, aki a megfigyelő orvosok véleménye szerint nincs beszámítást kizáró elmeállapotban, mint állandóan alkalmazott Bezdán községi tanító a kis iskolás leányokat szavalásra és énekekre tanította. E minőségében az 1904. évtől kezdve 1908. február haváig a kis leányok közül néhányat különböző ürügyek alatt saját magánlakására hívott. Ott fajtalanokodott velük és a kis leánykákon állatias vágyait kielégítette. A vádirat szerint a 12 éven aluli serdületlen leányok részletesen és az elkövetésre nézve feltűnő ugyanazonossággal adták elő a tényállást.

A zombori büntető törvényszék pénteken délelőtt tárgyalta Kiss Pál bűnügyét. A tárgyalásra, amely a nyilvánosság kizárásával folyt le, a vizsgálati fogságban levő vádlottat az ügyészség fogházából vezették elő. A fő-tárgyalást Szedressy Ödön törvényszéki bíró vezette, szavazó bírák voltak: Illés Sándor és dr. Kovacsits Cézár. A vádhatóságot Popovits Aurél főügyész helyettes képviselte, a védői tisztet dr. Gál Rezső zombori ügyvéd látta el.

A pénteki fő-tárgyaláson Kiss Pál vádlott beismerte, hogy ügyész vádiratában névszerint felsorolt kis leányok valamennyien voltak a lakásán. Tagadta azonban, hogy a terhére rótt eselekményt elkövette volna. A kis leányok tényleg szavalás és énektanulás céljából jöttek hozzá önként és nem az ő hívására. Igaz, hogy a vendégeinek több ízben cukrot és kisebb összegű pénzt adott, de ezt a tanított tárgyban elért jó eredmény jutalmazására adta nekik.

A vádlott kihallgatása után kezdetét vette a beidézett sértettek és a tanuk kihallgatása. Ezek közül néhányan terhelő vallomást tettek, a nagyobb rész azonban a vádlott javára vallott. A tanuk kihallgatása beenyult a késő délutáni órákba. A beidézett tanuk közül néhányan nem jelentek meg.

A törvényszék délután öt órakor hirdette ki az ítéletet. A törvényszék a pénteki fő-tárgyalás eredményeképp *részítéletet* hozott és ebben az ítéletben három esetre vonatkozóan a vádlottat *felmentette*. A még hátralevő 13 bűncselekményt a mostani fő-tárgyaláson le-tárgyalni nem lehetett, mert a megidézett tanuk egy része nem jelent meg. Az újabb fő-tárgyalást a törvényszék szeptember 15-ére tűzte ki, amikor előreláthatólag végleges ítélethozatalra kerül a sor. A vádlott továbbra is vizsgálati fogságban maradt.

KÖZGAZDASÁG.

A szőlőtermés Bácskában. A földművelésügyi miniszter most adta ki a hozzá beérkezett hivatalos adatok alapján a szőlő idei terméskilátásaira vonatkozó jelentését. A jelentés szerint Bács megyében a tartós szárazság folytán a szőlőbogyók sok helyen hullanak. A peronoszpóra és szőlőmoly igen sok helyen érzékeny kárt okozott. A szőlőmoly kártétele körülbelül 30—50%-ra tehető. Ez idő szerint közepes termésre van kilátás. Eladó borkészlet kevés van a megye területén. Az árak 40—50 korona között változnak hektoliterenként. A kereslet lanya.

Uj törkölymust hektoliterére a kötések 27—28 koronával történnek, ez irányban élénk a kereslet.

Kincstári vetőmag a gazdáknak. Darányi Ignác földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a mezőhegyesi és többi ménesbirtokok gabona- és egyéb terménykészletéből az erre alkalmas minőségű magvak az alábbi feltételek mellett vetőmagul mindazoknak a gazdáknak kiadassanak, akik ez iránt a birtokok igazgatóságaihoz fordulnak.

Az egyes termények csak készpénzfizetés mellett engedtetnek át. Az eladási ár Mezőhegyesre nézve a budapesti tőzsdén jegyzett árak szerint állapítatik meg oly módon, hogy az elszállítást megelőző napon jegyzett árakból szállítási költségre Mezőhegyesen 100 fillér métermázsánként levonatik, az ily módon megállapított árhoz azonban, mivel jól megrostált vetőmag engedtetik át, mindegyik birtokon métermázsánként 2 korona hozzászámítatik.

Egy gazdának egy és ugyanazon gabonanemből 100 métermázsáig terjedhető mennyiség engedtetik át. A vásárolt vetőmag kizárólag vetésre használható, ezért a megrendelő gazda kívánatra — a megrendelés teljesítése előtt, — köteles községi bizonyítvánnyal igazolni, hogy a megrendelt vetőmagra tényleg szüksége van.

A szállítást a legközelebbi vasuti állomásra mindegyik birtok ingyen, illetve költségfelszámítás nélkül teljesíti, a vasuti szállítási költségeket a megrendelő fél viseli.

A szükségelt vetőmagra előjegyzéseket is kérhetnek a gazdák az említett uradalmak igazgatóitól és pedig őszi gabonára folyó évi október 1-ig, tavaszakra pedig folyó évi december végéig.

Minden előjegyztetett vetőmag métermázsájáért 1 korona előlegül fizetendő.

A zombori országos vásár. A legközelebbi zombori országos vásárt augusztus 23-án és 24-én tartják meg. A vásárra vészmentes helyekről az állatok felhajtása meg van engedve.

Gabonaárak a zombori piacon

1908. évi augusztus hó 7-én.

Rovatvezető: P.

Buza	21—	kor.	—	21:20	kor.
Zab	14:60	„	—	15—	„
Árpa	14:20	„	—	14:40	„
Tengeri	14:60	„	—	14:80	„
Bab	19—	„	—	21—	„
mindent q-kint = 100 kilogrammonként számítva.					

Az elmúlt heten úgy kenyérmagban, valamint takarmánycikkben nagy volt a hozatal és a határidő irányzata, bár lanya volt, gazdáink eladásra került termékeit a budapesti piaci árakhoz viszonyítva, igen jól értékesítették.

A eséplési munkálatok még nagyban folynak és azok bevégeztével még nagyobb hozatalra van kilátás.

Szerkesztői üzenet.

Egy leány naplójából. Ugyebár, ön sem gondolta komolyan, hogy mi leközzöljük ezt a kis szörnyiséget?

Gombos. Levél ment.

W. K. Itthon van.

HIRDETÉSEK.

292-4-1

FENDRENI-féle leánynevelőintézet és internátus ZENTÁN.

A modern pedagógiai és hygienai kivánalmaknak megfelelően felszerelve.

4 oszt. polg. iskola. Okl. polg. iskolai tanárnök és főgimn. tanárok vezetésében. Német és francia nyelv, fehérenemű és felsőruha varrás rendes tantárgyak. Zene. Leggondosabb egyéni nevelés. Kitűnő ellátás. Családi otthon. Korrepetálás. Korlátolt számú növendékek. Villanyvilágítás. Vizvezeték. Pompás kert. Tennis pálya. Igen mérsékelt díjak.

Bővebb felvilágosítást készséggel ad

az igazgatóság.

Árverési hirdemény.

Magyarkanizsa községben Karjad vasuti állomástól 20 pernyi távolságra fekvő s 10% jövedemező Lékó Mihály-féle gőzmalom 11 hold földdel, vagy anélkül **1908 évi augusztus 10. napján délelőtt 9 órakor** kint a helyszínen önkéntes árverésen eladatik. 286-2-2

4565. sz. kig. 1908.

Pályázati hirdelmény.

Bácsordas községben lemondás folytán a községi állatorvosi állás üreseedésbe jött.

Ezen állás javadalmazása havi előleges részletekben évi 1600 kor.

Husvágásért a szabályrendeletileg megállapított díjak; szarvasmarha 40 fill., sertés, borju 20 fill., juh 10 fillér.

Magángyakorlat után a községgel kötendő egyezségileg megállapított díjak.

Felhívom pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűen felszerelt s eddigi működésüket igazoló hatósági bizonyítványokkal ellátott kérvényeket hozzám f. évi **augusztus hó 25-ig** bezárólag annál is inkább nyujtsák be, mert a később érkezőket figyelembe nem veszem.

A község 3600 lakossal bir, német ajkuak, miért is a német nyelv ismerete megkívántatik.

Hódság, 1908. augusztus 7.

SZEMZŐ KÁROLY,

296-2-1

főszolgabíró.

284-3-2

Üzlet áthelyezés.

Tisztelettel értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy **augusztus hó 1-től** kezdve o o

üveg-, porcellán

és

lámpa-üzletemet

saját házamba (Bajai-utca, szerb templom mellett) tetemesen kibővítvé o o áthelyeztem. o o

A n. é. közönséget és t. vevőimet dusan felszerelt raktáram megtekintésére ezuton is tisztelettel meg- o o o hívom. o o o

Kiváló tisztelettel

Szuppek Gyula,

üveg-porcellán kereskedő.

143852 908. szám.

Pályázati hirdetemény.

A magyar királyi államvasutak igazgatósága 360 darab 250 légköri nyomásra kipróbált 100 légköri üzemnyomásnál használható 26—28 liter víz befogására képes dréger szeleppel ellátott, folyt acélból készített forrasztás vagy hegesztés nélküli, huzott, cseppfolyós, u. n. Blau-gáz szállítására alkalmas, leolomozható sisakkal bíró tartányok (palackok) szállítására, — melyeknél a dréger szelep egy a tömlő megerősítésére szolgáló balmeneti csavaranyával elzárható nyulvánnyal birjon és oly tömitő anyaggal tömitendő, melyet a cseppfolyós gáz megtámadni nem képes — nyilvános pályázatot hirdet.

A részletes módozatokat tartalmazó „Ajánlati felhívás”, „ajánlati ürlap” és bővebb felvilágosítás a magyar királyi államvasutak igazgatóságának anyag- és leltárbeszerzési szakosztályánál (Budapest, VI. Andrassy-ut 73. sz. II. em. 46. ajtó) kapható. A minta ugyanott megtekinthető.

Az ezen pályázatra vonatkozó ivenként egy koronás bélyeggel ellátandó sértetlen borítékban lezárt és a cég pecsétjével lepecsételt ajánlatok 1908. évi szeptember hó 5-nek déli 12 órájáig a fentebb említett szakosztályánál benyújtandók, vagy posta útján oda beküldendők.

A bánatpénz 1908. évi szeptember hó 4-ik napjának déli 12 órájáig a magyar királyi államvasutak főpénztáránál (Budapest, VI. Andrassy-ut 75. sz.) teendő le.

Budapest, 1908. évi július havában.

Az igazgatóság.

(Utánnomás nem díjazatik.)

291-3-1

Első zombori favágó vállalat és tűzifa kereskedés faarai.

Méterölenként:

Cser hasábfá I-ma	40 K
Gyertyán hasábfá I-ma	36 „
Bükk hasábfá I-ma	34 „
Tölgy hasábfá	30 „
Kevert dorongfa I-ma	30 „
Tuskós hasábfá I-ma	30 „

Flórián- és vaspálya-úti raktárunkban.

Waggonoként (10000 kg.):

Cser hasábfá I-ma	180 K
Gyertyán hasábfá I-ma	180 „
Bükk hasábfá I-ma	165 „
Gyertyán dorongfa I-ma	150 „

a zombori vasúti állomásig számítva.

Egyben tudatjuk, hogy favágó gépünkkel (beleértve az elrakást is) a fát tisztelt vevőinknek **ölenként 4 koronáért** folapritjuk.

A nagyérdemű közönség szives pártfogását kérve, maradtunk

teljes tisztelettel

Első zombori favágó vállalat és tűzifa kereskedés

294-2-1

Hirdetések felvételnek

☒ a legolcsóbb árak mellett ☒

LAPUNK KIADÓHIVATALÁBAN

Erzsébet-körút 13. sz. alatt.

A magyar ujságírás szenzációi!!

A NAP

A magyar közönség legkedvesebb o o o lapja! o o o

A 48-as eszmény és a magyar nemzeti törekvések egyetlen hű és kéréllhetetlen szószólója.

Főszerkesztő: **BRAUN SÁNDOR**
Főmunkatárs: **LENGYEL ZOLTÁN**

Naponként 125.000 példány!
Egy szám: 2 krajcár.

A NAP előfizetési ára:

Egész évre 16 K — f. || Negyedévre 4 K — f.
Félévre — 8 K — f. || Egy hónapra 1 K 40 f.

FIDIBUSZ

A legkitünőbb magyar élelap!!!

Páratlan népszerűség!!

Remek szöveg. Pompás képek!

o o Mesésen olcsó! o o

Egy szám 5 krajcár.

A FIDIBUSZ előfizetési ára:

Egész évre 6 K — f.

Félévre 3 K — f.

Negyedévre 1 K 50 f.

Egy hónapra K 50 f.

Aki a „FIDIBUSZ”-ra legalább egy félévre előfizet, ingyen kapja a díszes „FIDIBUSZ-NAPTÁR”-t.

Mutatványszámokat küld a kiadóhivatal:

BUDAPEST, Rökk Szilárd-utca 9. -

Bittermann Nándor és Fia könyv- és könyomdájából Zomborban.

50-34

„Blickensderfer“
eredeti amerikai **írógép,**

azonnal látható írással.

Tiszta acél- szerkezet.	Gyönyörű szép írással.	Az írógépek legolcsóbbja.
----------------------------	---------------------------	------------------------------

149-30-12 **Á r a:**

teljes felszereléssel csak 300 K.

Írógép kellekek a legolcsóbb árakban szállíthatnak.

Amerikai irodai butorok mintatelepe.

Tessék prospektust kérni!

Kaufman és Társa Budapest
V., Zoltán-utca 16. szám. (Szabadságtér.)

Állandó raktár és képviselőt Bács-Bodrog megye részére

T e l t s c h G á s p á r,
műszer- és látszerésznel Zomborban.

23652. sz.

Hirdetemény.

A magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége nyilvános versenyt hirdet a Komját állomáson létesítendő új felvételi épület és szabadon álló árnyékszék, továbbá Nyitra-Ivánka állomáson létesítendő lakóház munkáinak végrehajtására.

A tervek, a költségszámítások, a szerződési tervezet, az ajánlati minta, a pályázati feltételek a magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége építési és pályafentartási osztályában (Budapest, VI. kerület, Teréz-körút 62. sz., I. emelet, 10. ajtó) és a nyitrai osztálymérnökség irodájában (Nyitra, Erzsébet-utca 27. sz., I. emelet) a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

Az ajánlatok legkésőbb 1908. évi augusztus hó 26-án déli 12 óráig a budapest-balparti üzletvezetőség általános osztálya vezetőjénél (Budapest, VI. kerület, Teréz-körút 62. sz., I. em., 6. ajtó) nyújtandók be.

Az ajánlatok egy korona, az ajánlat mellékletei ivenként 30 filléres bélyeggel ellátva és lepecsételve, a következő felirattal nyújtandók be: „Ajánlat a komjáti felvételi épület és a nyitra-ivánkai lakóház munkáira.”

Csak az összes munkákra tett ajánlatok fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlat benyújtását megelőző napon, vagyis 1908. évi augusztus hó 25-én déli 12 óráig 3000, azaz háromezer korona bánatpénz gyanánt teendő le a magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál (Budapest, VI. kerület, Teréz-körút 62. sz., földszint) akár készpénzben, akár állami letétekre alkalmas értékpapirokban.

Az értékpapírok a budapesti áru- és értéktőzsdén legutóbb jegyzett árfolyam szerint számíthatnak, de névértéken felül számításba nem vétetnek.

Posta útján beküldött ajánlatok és bánatpénzek térti vevénynyel adandók fel.

A magyar királyi államvasutak budapest-balparti üzletvezetősége előtt ismeretlen ajánlattevők tartoznak szállító képességükét és megbízhatóságukat azon kereskedelmi és iparkamara bizonylatával igazolni, melyhez vállalatuk telepe szerint tartoznak.

Olyan ajánlattevők, kik a pályázat tárgyát képező munka teljesítésére törvényes képesítéssel nem bírnak, kötelesek ajánlataikban ily képesítéssel bíró megbízottat megnevezni és annak képesítését igazolni.

Budapestben, 1908. június hóban.

293-1

Az üzletvezetőség.